

کحال یاورد، محمد بن حسن  
kahnāl yāvard, mohammad ebn-e hasan

در چشم پزشکی است در هفتاد و نه «بخش»؛ مؤلف فرزند جمال الدین حسن المعروف، ابتدا سه سال همانند پدر مشغول تجارت بوده، سپس منصرف شده و به تحصیل علم طب در بخش چشم شده، استاد وی شمس الدین سعید کافی و استاد استاد اوحد الدین رازی بوده است. باب یکم: اندر یاد کردن طبع چشم گرم است؛ ...؛ باب آخر «در مراهم».

آغاز: سپاس و ستایش باری تعالی را که این جهان را بیافرید بی آنتی به کمال صحت ...

[دنا ۱۲۰۶/۶؛ نشریه ۲۳۵/۷ با عنوان «ترجمه تذکرة الکحالین» و ناشناس؛ علامه طباطبایی ۱۹۴/۲ «طب» (بیماریهای چشم) و ناشناس؛ فهرستواره منزوی ۳۵۱۸/۵]

۱. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۳۶۱/۱

آغاز: برابر؛ انجام: مجموع را به روغن زیت مرهم سازند.

در فهرست به نام «ترجمه تذکرة الکحالین» نامیده شده اما به استاد نسخه شماره ۱۶۱ از جلد ۳ نشریه (دانشگاه علوم پزشکی) و تطبیق آغاز، نام کتاب و مؤلف تعیین گردید؛ خط: نستعلیق، بی کاه، تا: قرن ۱۰ [نشریه: ۷-۲۳۵]

۲. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه: ۱۶۱

آغاز: برابر؛ انجام: کوفته و بیخته با هم بیامیزند و بکار دارند

خط: تحریری، کاه: مهجور اصفهانی، تا: ۱۲ جمادی الاول ۱۰۲۹ق؛ مابین صفحات ۱۵-۱۶ مطلب افتادگی دارد؛ ۲۸۹ص، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۸×۱۵/۵سم [نشریه: ۳-۳۱۵]

۳. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۷۱۴

آغاز: برابر

در فهرست به نام «طب» (بیماریهای چشم) نامیده شده است اما به استاد نسخه شماره ۱۶۱ از جلد ۳ نشریه (دانشگاه علوم پزشکی) و تطبیق آغاز، نام کتاب و مؤلف تعیین گردید؛ خط: نسخ، بی کاه، تا: قرن ۱۳؛ با تصاویری از چشم در بیماریهای مختلف؛ ۱۰۸گ، اندازه: ۱۷/۵×۱۱سم [نسخه پژوهی: ۲-۱۹۴]

● شفاء الغلیل فی مداواة العلیل / طب / عربی

šifā'-ol-galīl fī mudāwāt-il-'alīl

رسولی، یوسف بن عمر، - ۶۹۴ قمری

rasūlī, yūsof ebn-e 'omar (- 1295)

مؤلف - که دومین پادشاه از دولت رسولیه در یمن بود - مطالبی را از ۲۲ کتاب طبی دیگر همچون: الحاوی رازی، القانون ابن سینا، الملکی، الارشاد، الفاخر، الجاحظ، المختار ابن هبل، الاقناع، المغنی زهراوی، الذخیره، الکافی، الدستور، المجموع، المغنی عشاب، المنصوری، الايضاح، الخواص ابن زهر، کناش یوحنا، تقویم الابدان، تقویم الصحة، زاد المسافر و

(۱۳۲-۲۱۸)، ۱۷-۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۱۵/۵سم [نشریه: ۳-۳۴۰]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۶۴

خط: نستعلیق، بی کاه، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ محشی؛ ۲۰۴گ، ۲۲ سطر (۲۳×۱۵)، اندازه: ۲۲×۳۲سم [سنه: ف: ۱-۱۹۸]

● شفاء العلیل فی شرح خمسماية آية من التنزیل /

تفسیر / عربی

šifā'-ul-'alīl fī š.-i xamsami'a āyat-in min-at tantzīl

نجرى، عبدالله بن محمد، ۸۲۵ - ۸۷۷ قمری

najāri, 'abd-ol-lāh ebn-e mohammad (1422 - 1473)

در تفسیر آیات احکام به ترتیب سوره‌های قرآن کریم [هدیه العارفین ۴۶۹/۱؛ معجم المؤلفین ۱۳۷/۶؛ بروکلان ذیل ۲۴۷/۲؛ دنا ۱۲۰۶/۶]

شرح و حواشی:

۱- التنبیهاث على خفى الدلالات من شرح الآيات؛ سیلان، حسن بن یحیی (۱۱۱۰-)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۴/۱ عکسی و ۲۲۵ عکسی

آغاز: ان الذين كفروا سواء عليهم اانذرتهم، آلايه. دلت اشاره مع قوله تعالی؛ انجام: و كلام الأكثر ان ذلك كله مندوب فقط الا عند خشية التلف فيجيب باجره و ان كان فعل ذلك تعد من المروة و مكارم الاخلاق و الافعال و تاركة ينسب الى عكس ذلك

نسخه اصل: ظاهره - دمشق ش ۸۱۵۴؛ خط: نسخ، کاه: علی بن محمد بن عوض المرتضی، تا: سه شنبه ۲۳ ذیقعد ۱۰۶۵ق؛ محشی؛ ۱۹۱گ (۱-۱۹۱)، ۱۸ سطر [عکسی ف: ۱-۸۸ و ۲۰۷]

● شفاء العلیل و بل العلیل فی حکم الوصية بالتختمات و التهلیل / طب / عربی

šifā'-ul-'alīl wa ball-ul-'alīl fī ḥukm-il waṣīyya bi-l-xatamāt wa-t tahlīl

ابن عابدین، محمد امین بن عمر، ۱۱۹۸ - ۱۲۵۲ قمری  
ebn-e 'ābedīn, mohammad amīn ebn-e 'omar (1784 - 1837)

چاپ: ۷۱ص، ۱۳۰۱ق.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۳۵۴

آغاز: بسمله، الحمد لله الذى سلك بعباده المومنين؛ انجام: و له الحمد على ما اللهم و علم ... سنه ... ۱۲۲۹ سنه ۱۲۴۲  
خط: نسخ، کاه: کاتب نجدی، محمد بن عمر، تا: ۱۲۴۲ق [رایانه]

● شفاء العین / طب / فارسی

šefā'-ol-'ayn

فهرستگان نسخهای خطی ایران (فنا)؛ جلد بیست و یکم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276259

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۳